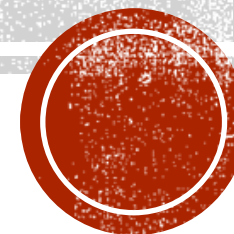

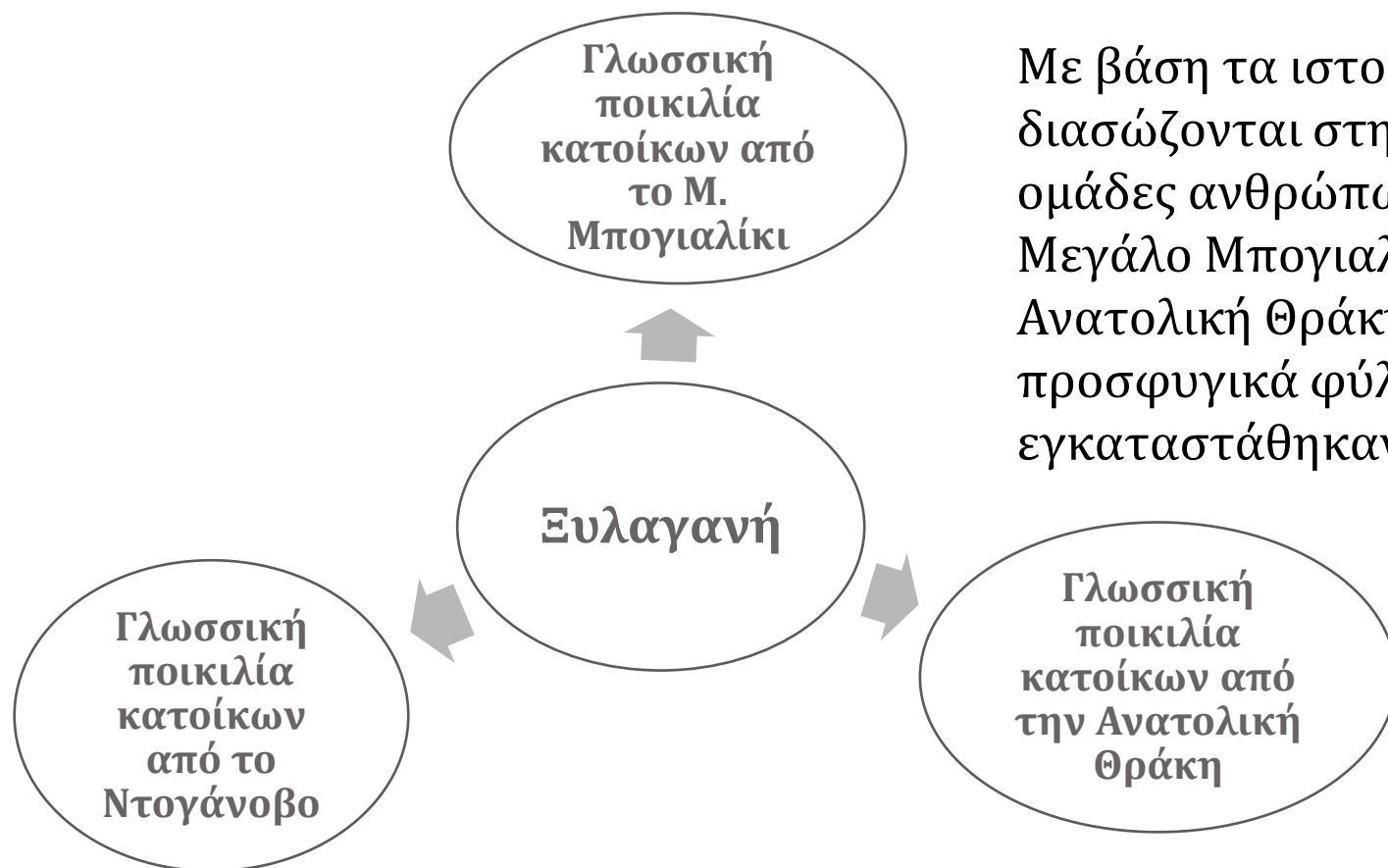
**ΧΟΥΡΑΤΕΥΟΥΜΙ ΣΟΥΦΛΙΩΤΙΚΑ...
ΚΡΕΝΟΥΜΙ ΕΛΑΓΑΝΙΩΤΚΑ... ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΙΝΑ**

**ΟΙ ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΠΟΙΚΙΛΙΕΣ
ΤΗΣ ΕΥΛΑΓΑΝΗΣ**

Πηνελόπη Καμπάκη Βουγιουκλή
Κάρεν Χαναγκιάν

ΟΙ ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΠΟΙΚΙΛΙΕΣ ΤΗΣ ΕΥΛΑΓΑΝΗΣ

Με βάση τα ιστορικά δεδομένα και τα παραθέματα που διασώζονται στην Ευλαγανή κατοικούν τρεις βασικές ομάδες ανθρώπων οι οποίοι προέρχονται από το Μεγάλο Μπογιαλίκι, από το Ντογάνοβο και από την Ανατολική Θράκη. Και οι τρεις ομάδες αποτελούν προσφυγικά φύλα, τα οποία μετακινήθηκαν και εγκαταστάθηκαν στην Ευλαγανή το 1924.

ΕΝΤΟΠΙΖΟΝΤΑΣ -ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ- ΤΙΣ ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΠΟΙΚΙΛΙΕΣ

Η Ευλαγανή ήταν κατοικημένη από Βουλγάρους εποίκους μέχρι την απελευθέρωση της Θράκης (14-15 Μάη 1920). Έλληνες πρόσφυγες από την Αν. Θράκη και Αν. Ρωμυλία εγκαταστάθηκαν στην περιοχή, στα πλαίσια της ανταλλαγής των πληθυσμών που συμφωνήθηκε μεταξύ Ελλήνων και Βουλγάρων και επικυρώθηκε εκ νέου με τη συνθήκη της Λωζάνης το 1923.

Οι παλιοί κάτοικοι του χωριού μας διηγούνται: «Οι μισοί ήρθαν τον Οκτώβρη του '24 και οι άλλοι τον Ιούνιο του '25, μια μέρα πριν από τη γιορτή της Αναλήψεως».

ΕΝΤΟΠΙΖΟΝΤΑΣ -ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ- ΤΙΣ ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΠΟΙΚΙΛΙΕΣ

Η συναναστροφή και η επικοινωνία των κατοίκων της Ξυλαγανής, οδήγησε σε μια ανταλλαγή γλωσσικών στοιχείων και δεδομένων ανάμεσα στις γλωσσικές ποικιλίες.

Επικρατέστερη γλωσσική ποικιλία αποτέλεσε η ομιλία των κατοίκων του Μ. Μπογιαλικίου, καθώς στην Ξυλαγανή οι τελευταίοι αποτελούσαν τη μεγαλύτερη πληθυσμιακή ομάδα. Πλέον, όταν αναφερόμαστε στη γλωσσική ποικιλία της Ξυλαγανής για τους νεότερους ομιλητές ξέρουμε πως οι γλωσσικές ποικιλίες έχουν ομογενοποιηθεί σε μια. Ωστόσο στη συγκεκριμένη έρευνα προσπαθούμε να παραθέσουμε αντιπροσωπευτικά δείγματα από όλες τις γλωσσικές ποικιλίες που εγκαταστάθηκαν στην Ξυλαγανή.

ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΡΩΜΥΛΙΑ

Μπιογιαλίκι, από την τουρκική λέξη boya (=μπογιά), λόγω της ποιότητας στις αποχρώσεις των βαφών.

Βαφειοχώρι, στα ελληνικά/ Σιάρκοβο, στα βουλγάρικα

Το Ντογάνογλου ήταν 5 χιλιόμετρα ανατολικά από τις Καρυές σ ένα μικρό οροπέδιο, με άφθονα νερά, με 800 κατοίκους λίγο πριν τα τέλη του 19ου αιώνα, ενώ πριν το 1914 είχε 1500 κατοίκους.

Το 1925 έρχονται 100 οικογένειες στην Ξυλαγανή Κομοτηνής

ΑΣ
ΑΚΟΥΣΟΥΜΕ
ΤΗ
ΓΛΩΣΣΙΚΗ
ΠΟΙΚΙΛΙΑ!

Προσπαθήστε να σημειώσετε λέξεις που καταλαβαίνετε.

Ποιο είναι το περιεχόμενο και το θέμα της συζήτησης;

Ποιες λέξεις στο συγκεκριμένο απόσπασμα είναι κατανοητές αλλά έχουν ειπωθεί διαφορετικά από ότι στην κοινή νέα ελληνική;

ΑΣ
ΑΚΟΥΣΟΥΜΕ
ΤΗ
ΓΛΩΣΣΙΚΉ
ΠΟΙΚΙΛΙΑ!

ΦΩΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Φαινόμενο κλεισίματος

Ομιλητής (1 ^{ης} ποικιλίας)	
Δευτέρα (e)	Δευτέρα
Τετάρτη (e>u)	Τιτάρτ'

Ομιλητής (3 ^{ης} ποικιλίας)	
Δευτέρα	Δευτέρα
Τετάρτη	Τετάρτ'

Φαινόμενο αποβολής

απώλεια/ αποβολή	Σουφλί
Αποκοπή	χερ'
Συγκοπή	γρουν'
Απλολογία	ξαρφς (ξάδερφος)

ΔΙΑΛΕΚΤΟΛΟΓΙΑ & ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

	Μπογιαλικιώτικα	Ντουγαναλιώτικα	Αν. Θρακιώτικα
α' ενικό	γω είμαι'	γω είμι	γω είμι
β' ενικό	συ σαι'	συ είσι	συ είσι
γ' ενικό	φτος είν' φτη 'ναι φτο είν'	κείνος είναι κείνη είναι κείνο είναι	ούτος είναι
α' πληθυντικό	μεις είμαστ'	μεις είμαστι	μεις είμαστι
β' πληθυντικό	σεις ειστ' (σείς είσαστι)	σεις είστι	σεις είστι
γ' πληθυντικό	φτοι 'ναι φτες ειν' φτα 'ναι (φτα ειν')	τούτοι είναι τούτες είναι τούτα είναι	ούτοι είναι

Ξυλαχανή 27/11/2019

Θέμα: Η εκπαίδευση ως μέσο
ανατροπής του κατεστημένου.

Ανατροπή **είνη** να **συ** χώσουμη
μέσα σ'ένα βαρέλ > κι να **συ**
γκλιζουμη που του μπαίρ κι να
μπουμπνίξεις στ'γκιόλα κι να
συ φαν μπαμπιτής.

Συ νομίζει **είμαστη** δικηγόρ,
κι υρέως την τύφλας που τ'μας
Σαμουχόντι.

Ξέρου. Αύριου μη τον κηδεμόνα.
Α συ φέρου τ'μπάμπουμ που έχ'
αλτοχόλιμερ, α συνηνηνουηθείτη
μια χαρά. Λαφρή > κι **συ**
λαφριά **κι κειν'** α γεν' γάμους.

Ανατροπή **είνι...**

να **συ** χώσουμη...

συ
νομίζει **είμαστη...**

λαφριά **κι κειν'**...

-**Είνι** καλή **‘φτη** κουλουκύθα για του Χάλοουιν α;

ΔΙΑΔΕΚΤΟΛΟΓΙΑ & ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

Καλημέρας' ...Για
του τι ήρθεις;

Ταρατορ
φκιάνω. Άι
γειάς...

Καλημέρας'

Τι φκιάνς;

ΔΙΑΛΕΚΤΟΛΟΓΙΑ & ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

Να σας ζής κι μι
τόνουμα! Τ'άκσες τ'
όνουμα!

Σι λατρεύου!

Φχαριστούμι! Άι
ψέκαστου κι στουν
πατσάτ!

Νάνι γιερό! Να του
χαίριστι καιμι τ'όνουμα!

ΏΡΑ ΓΙΑ ΦΑΓΗΤΌ!

-Κατσίτι γύρου απ του σουφρα.... Να
λιουπκανίσουμε μια στάλα....

-Αι να βοηθάει....

-Μη μπουκωνς μα... πιε μια γλατανσια
κρασακι να κατιβαίνει...

Φασουλια, φασουλια μι αρμια,
λαχανοντουλμάδες μι αρμια, λάχανο τουρσί,
καρύδια, σαραιλο, μπλουουρόπτα, ιλιες,
μπουκουβιτσα

-Γναικα που νι του σουμονι?

-Τώρα του βγαζου 'π' του φούρνου....

